سرمقاله

بنزین و سرمایه اجتماعی؛ هزینه تصمیمات یک‌طرفه

ادامه از صفحه یک

واقعیت این است که بنزین در اقتصاد ایران صرفاً یک کالای مصرفی نیست؛ بلکه یکی از نهاده‌های اثرگذار بر زنجیره تولید، توزیع و خدمات محسوب می‌شود. هرگونه افزایش هزینه حمل‌ونقل، قابلیت انتقال به قیمت کالاها و خدمات را دارد. در اقتصادی که خانوارها پیشاپیش با کاهش قدرت خرید و تورم دست‌وپنجه نرم می‌کنند، حتی تغییرات محدود در هزینه سوخت نیز می‌تواند به عاملی برای تشدید نگرانی‌های معیشتی تبدیل شود.

از سوی دیگر، کشور در شرایط عادی اقتصادی قرار ندارد. تحریم‌ها، فشارهای خارجی و محدودیت‌های ناشی از محاصره اقتصادی، ظرفیت مانور دولت را کاهش داده است. در چنین وضعیتی، جامعه بیش از هر زمان دیگری به آرامش، ثبات تصمیم‌گیری و اطمینان از آینده نیاز دارد. نمی‌توان از مردم انتظار همراهی و تحمل فشارهای بیرونی داشت، اما در داخل، تصمیماتی اتخاذ کرد که بدون اقناع عمومی و توضیح شفاف، بر نگرانی‌های موجود بیفزاید.

نکته مهم‌تر، بُعد امنیت ملی این موضوع است. دشمنی که در عرصه‌های اقتصادی، رسانه‌ای و سیاسی با تمام ظرفیت‌های خود به میدان آمده، برای بهره‌برداری از شکاف‌های اجتماعی و تبدیل نارضایتی‌های اقتصادی به بحران اعتماد، نیازمند فرصت‌سازی است. نباید به گونه‌ای تصمیم گرفت که مسائل قابل مدیریت اقتصادی، به زمینه‌ای برای التهاب اجتماعی تبدیل شوند. البته این سخن به معنای نادیده گرفتن مطالبات مردم یا امنیتی کردن اعتراضات معیشتی نیست؛ اتفاقاً راه صیانت از امنیت ملی، شنیدن صدای جامعه و پاسخگویی مسئولانه به مطالبات آن است.

دولت باید بداند که سرمایه اجتماعی، برخلاف منابع مالی، با بخشنامه و دستور قابل بازسازی نیست. اعتماد مردم حاصل صداقت، شفافیت، مشارکت دادن جامعه در تصمیمات و احساس عدالت در توزیع هزینه‌هاست. وقتی شهروندان تصور کنند بار اصلاحات عمدتاً بر دوش آنان قرار گرفته، اما درباره ریشه‌های ناکارآمدی، خودروهای بی‌کیفیت، قاچاق سازمان‌یافته، رانت‌های انرژی و ضعف مدیریت مصرف پاسخ روشنی دریافت نمی‌کنند، طبیعی است که نسبت به سیاست‌های جدید با تردید مواجه شوند.

اصلاح نظام سوخت باید از یک بسته جامع آغاز شود؛ نه اینکه نخستین و ملموس‌ترین راه‌حل، افزایش هزینه پرداختی مردم باشد. مقابله مؤثر با قاچاق، شفاف‌سازی زنجیره توزیع، نوسازی ناوگان حمل‌ونقل، توسعه حمل‌ونقل عمومی، ارتقای کیفیت خودروهای داخلی، گسترش سوخت‌های جایگزین و حمایت هدفمند از اقشار آسیب‌پذیر باید در کنار یکدیگر قرار گیرند. همچنین هرگونه درآمد حاصل از اصلاح قیمت‌ها باید با سازوکاری شفاف و قابل نظارت، به بهبود معیشت مردم و ارتقای زیرساخت‌های حمل‌ونقل اختصاص یابد.

از همه مهم‌تر، دولت نباید در تصمیمی با این سطح از اثرگذاری، خود را بی‌نیاز از گفت‌وگو با مردم، کارشناسان، مجلس و تشکل‌های صنفی بداند. تصمیم اقتصادی زمانی از پشتوانه اجتماعی برخوردار می‌شود که جامعه منطق آن را بفهمد، ضرورتش را بپذیرد و نسبت به عادلانه بودن پیامدهای آن اطمینان پیدا کند.

امروز کشور بیش از هر زمان دیگری به انسجام داخلی نیاز دارد. در شرایطی که فشار خارجی و تهدیدهای امنیتی همچنان پابرجاست، حفظ آرامش جامعه و تقویت اعتماد عمومی بخشی جدایی‌ناپذیر از راهبرد مقاومت ملی است.

نباید با تصمیمات شتاب‌زده یا یک‌طرفه، هزینه‌ای مضاعف بر دوش مردمی گذاشت که خود در سال‌های گذشته بار سنگین تحریم‌ها و دشواری‌های اقتصادی را تحمل کرده‌اند.

بنزین را می‌توان با سیاست‌های اقتصادی مدیریت کرد، اما سرمایه اجتماعی را نمی‌توان با دستورالعمل حفظ کرد. دولت اگر به دنبال اصلاحات پایدار است، باید پیش از هر تصمیمی، افکار عمومی را در نظر بگیرد. اصلاح اقتصادی بدون رضایت و همراهی جامعه، نه‌تنها به مقصد مطلوب نمی‌رسد، بلکه ممکن است خود به مسئله‌ای تازه در کنار بحران‌های موجود تبدیل شود. در این مقطع، هنر حکمرانی نه صرفاً در اتخاذ تصمیمات سخت، بلکه در انتخاب زمان درست، شیوه عادلانه و اقناع‌کننده و پرهیز از تحمیل هزینه‌های غیرضروری به جامعه است.

«ابتکار» بر اساس صحبت‌های اخیر رئیس‌جمهوری بررسی می‌کند

از ثروتمندان بگیریم؛ با فقرا چه کنیم؟

گروه سیاسی - مسعود پزشکیان بار دیگر از ضرورت شناسایی نیازمندان و اختصاص حمایت‌های بیشتر به اقشار کم‌درآمد سخن گفته است؛ رویکردی که از زمان رقابت‌های انتخاباتی ریاست‌جمهوری تاکنون بارها در سخنان او تکرار شده و اکنون به یکی از محورهای سیاست‌گذاری اقتصادی دولت تبدیل شده است. رئیس‌جمهوری این بار در جلسه امور مالیاتی، بر ضرورت تجمیع اطلاعات اقتصادی شهروندان، مقابله با فساد و شناسایی دقیق گروه‌های نیازمند تأکید کرد. بااین‌حال، در شرایطی که تورم همچنان قدرت خرید خانوارها را کاهش می‌دهد و هزینه‌های زندگی با سرعت افزایش می‌یابد، پرسشی اساسی این است که آیا انتقال منابع از اقشار برخوردار به گروه‌های کم‌درآمد برای بهبود معیشت کافی است یا دولت باید هم‌زمان به دنبال اصلاح سازوکارهایی باشد که پیوسته بر جمعیت نیازمند حمایت می‌افزایند؟

پرسش نهایی این نیست که دولت چگونه کمک‌بیشتری به نیازمندان پرداخت کند؛ بلکه این است که چگونه می‌توان شرایطی فراهم آورد که خانوارهای کمتری برای تأمین زندگی خود ناچار به دریافت کمک باشند

وعده‌ای که بارها تکرار شد

پزشکیان در جلسه امور مالیاتی روز یکشنبه ۲۴ آبان، با تأکید بر اجرای مواد ۱۶۹ و ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، خواستار اتصال اطلاعات اقتصادی دستگاه‌های مختلف شد. او معتقد است تجمیع داده‌های مربوط به درآمد، املاک و دارایی‌های شهروندان می‌تواند به شناسایی تخلفات، کاهش فساد و توزیع عادلانه‌تر حمایت‌های دولتی کمک کند.

این سخنان ادامه مواضعی است که رئیس‌جمهوری پیش‌تر نیز مطرح کرده بود. پزشکیان در مناظره‌های انتخاباتی تیر ۱۴۰۳ تأکید داشت که یارانه نباید به یک اندازه در اختیار برخورداران و محرومان قرار گیرد و نخستین گام برای اصلاح این وضعیت، شناسایی دقیق گروه‌های درآمدی است.

او در اسفند ۱۴۰۳ نیز در همایش سامانه مؤدیان و صورت‌حساب الکترونیکی، با انتقاد از توزیع ناعادلانه یارانه‌های انرژی، توضیح داد که افراد ثروتمند به دلیل مصرف بیشتر، سهم بالاتری از برخی یارانه‌های پنهان دریافت می‌کنند. در فروردین ۱۴۰۴ نیز همین موضوع را تکرار کرد و در آبان ۱۴۰۵ بار دیگر خواستار اولویت یافتن خانوارهای کم‌درآمد در برخورداری از منابع حمایتی شد. تکرار این مواضع نشان می‌دهد عدالت در توزیع یارانه‌ها از اولویت‌های اعلام‌شده دولت است؛ اما استمرار تأکید بر شناسایی نیازمندان، پرسش‌هایی درباره سرعت اجرای سیاست‌ها و میزان پیشرفت عملی آنها ایجاد می‌کند.

وقتی تورم از حمایت پیشی می‌گیرد

واقعیت آن است که حمایت مالی از خانوارهای کم‌درآمد، به‌ویژه در شرایط دشوار اقتصادی، ضرورتی انکارناپذیر است. یارانه نقدی، کالابرگ و کمک‌های معیشتی می‌توانند بخشی از فشار هزینه‌های ضروری را کاهش دهند و مانع محرومیت شدیدتر خانوارهای آسیب‌پذیر شوند.

بااین‌حال، اثربخشی این حمایت‌ها به میزان زیادی به وضعیت تورم وابسته است. براساس گزارش مرکز آمار ایران، تورم نقطه‌به‌نقطه در مهر ۱۴۰۵ به ۸۸.۷ درصد و تورم سالانه به ۷۶.۸ درصد رسیده است. این ارقام نشان می‌دهد هزینه تأمین سبدی ثابت از کالاها و خدمات نسبت به سال گذشته افزایش چشمگیری داشته است.

در چنین شرایطی، حتی افزایش مبالغ حمایتی نیز ممکن است نتواند کاهش قدرت خرید خانوارها را جبران کند. اگر قیمت کالاهای ضروری سریع‌تر از درآمد و کمک‌های دولتی افزایش یابد، اثر حمایتی پرداخت‌ها به‌تدریج کاهش خواهد یافت. از همین رو، مسئله اصلی صرفاً میزان یارانه پرداختی نیست؛ بلکه حفظ ارزش واقعی آن و جلوگیری از افزایش مداوم هزینه‌های زندگی نیز اهمیت دارد.

شناسایی فقرا یا جلوگیری از فقر؟

یکی از مهم‌ترین پرسش‌های سیاست‌گذاری اجتماعی، تفاوت میان شناسایی افراد فقیر و جلوگیری از گسترش فقر است. شناسایی دقیق خانوارهای نیازمند می‌تواند منابع محدود دولت را هدفمندتر کند، اما به‌تنهایی مانع ورود خانوارهای جدید به گروه‌های کم‌درآمد نمی‌شود.

برای مثال، خانواده‌ای که امروز با درآمد شغلی خود هزینه‌های زندگی را تأمین می‌کند، ممکن است در نتیجه افزایش اجاره‌بها، کاهش درآمد واقعی یا از دست دادن شغل، در مدت کوتاهی به حمایت دولتی نیاز پیدا کند.

بنابراین، سیاست حمایتی زمانی می‌تواند نتایج پایدارتری داشته باشد که با برنامه‌هایی برای حفظ اشتغال، تقویت تولید، مهار تورم و افزایش درآمد واقعی خانوارها همراه شود. در غیر این صورت، دولت ممکن است هر سال ناچار باشد جمعیت بیشتری را تحت پوشش حمایت قرار دهد؛ وضعیتی که هم فشار بر منابع عمومی را افزایش می‌دهد و هم دستیابی به استقلال اقتصادی خانوارها را دشوارتر می‌کند.

مالیات؛ ابزاری برای عدالت

تأکید پزشکیان بر تکمیل اطلاعات مالیاتی از منظر اصلاح نظام اقتصادی اهمیت دارد. دسترسی قانونی و دقیق به اطلاعات درآمد و دارایی می‌تواند به شناسایی فرار مالیاتی، مقابله با فعالیت‌های غیرشفاف و دریافت سهم متناسب از صاحبان درآمدهای بالاتر کمک کند. بااین‌حال، عدالت مالیاتی صرفاً به افزایش دریافت مالیات از ثروتمندان محدود نمی‌شود. نوع درآمد، منشأ ثروت، میزان فعالیت مولد و آثار مالیات بر سرمایه‌گذاری نیز باید در سیاست‌گذاری مورد توجه قرار گیرد.

تفاوت مهمی میان درآمد حاصل از تولید و اشتغال‌زایی با درآمدهای ناشی از فعالیت‌های غیرمولد و امتیازات رانتی وجود دارد. نظام مالیاتی کارآمد باید بتواند بدون تضعیف فعالیت اقتصادی سالم، زمینه برخورداری عادلانه‌تر جامعه از منابع عمومی را فراهم کند. از سوی دیگر، تجمیع داده‌های اقتصادی شهروندان نیازمند رعایت اصول محرمانگی، امنیت اطلاعات و امکان اعتراض به خطاهای احتمالی است. شناسایی نادرست وضعیت اقتصادی یک خانوار نباید به محرومیت غیرمنصفانه آن از حمایت‌های ضروری منجر شود.

خانه‌های خالی؛ نمونه یک مشکل قدیمی

رئیس‌جمهوری در جلسه اخیر به موضوع مالیات بر خانه‌های خالی نیز اشاره کرده و نبود اطلاعات دقیق را یکی از موانع اجرای مؤثر این قانون دانسته است. این موضوع نمونه‌ای از فاصله میان تصویب قوانین و اجرای آنهاست. سال‌هاست مالیات بر خانه‌های خالی به‌عنوان ابزاری برای افزایش عرضه مسکن مطرح می‌شود، اما شناسایی دقیق واحدها، اتصال سامانه‌های اطلاعاتی و اجرای هماهنگ مقررات با دشواری‌هایی روبه‌رو بوده است.

البته حتی اجرای کامل این مالیات نیز به‌تنهایی بحران مسکن را برطرف نمی‌کند. افزایش عرضه متناسب با تقاضا، تأمین مالی ساخت‌وساز، توسعه زیرساخت‌ها و بهبود شرایط اجاره‌نشینی، بخش‌های دیگری از این مسئله‌هستند.

این تجربه نشان می‌دهد اطلاعات دقیق، شرط لازم برای سیاست‌گذاری مناسب است، اما جایگزین برنامه‌ریزی اقتصادی و اجرای هماهنگ سیاست‌ها نمی‌شود.

حمایت هدفمند، نه حمایت دائمی

یکی از چالش‌های مهم سیاست‌های رفاهی، ایجاد تعادل میان حمایت فوری و توانمندسازی بلندمدت است. خانوارهایی که با بیماری، سالمندی، معلولیت یا محرومیت شدید مواجه‌اند، ممکن است به حمایت مستمر نیاز داشته باشند. اما برای بخش دیگری از جامعه، دسترسی به شغل پایدار، آموزش مهارت، مسکن مناسب و خدمات عمومی باکیفیت می‌تواند مسیر مؤثرتری برای خروج از فقر فراهم کند.

در چنین الگویی، یارانه نقش پشتوانه معیشتی را ایفا می‌کند و سیاست‌های اشتغال و توسعه اقتصادی، امکان کاهش تدریجی وابستگی به حمایت را فراهم می‌آورند. همچنین کیفیت خدمات عمومی اهمیت زیادی دارد. خانواری که از آموزش مناسب، خدمات درمانی قابل دسترس و حمل‌ونقل عمومی برخوردار باشد، فشار کمتری برای تأمین هزینه‌های ضروری تحمل خواهد کرد.

بنابراین، عدالت اجتماعی فقط در پرداخت پول بیشتر خلاصه نمی‌شود؛ بلکه به کیفیت فرصت‌هایی وابسته است که در اختیار شهروندان قرار می‌گیرد.

از وعده عدالت تا سنجش نتیجه

اکنون مسئله مهم برای دولت، تبدیل اهداف اعلام‌شده به برنامه‌هایی با نتایج قابل اندازه‌گیری است. مشخص شدن تعداد خانوارهای شناسایی‌شده، میزان اصلاح خطاهای دهک‌بندی، منابع منتقل‌شده به نیازمندان و تغییر قدرت خرید گروه‌های کم‌درآمد می‌تواند تصویری روشن‌تر از عملکرد سیاست‌های حمایتی ارائه دهد.

انتشار منظم چنین اطلاعاتی، علاوه بر تقویت شفافیت، امکان ارزیابی کارشناسی سیاست‌ها و اصلاح تصمیم‌های ناکارآمد را فراهم می‌کند.

در نهایت، تأکید پزشکیان بر دریافت سهم عادلانه از برخورداران و حمایت بیشتر از نیازمندان، یکی از ابعاد مهم عدالت اقتصادی را برجسته می‌کند.

بااین‌حال، تجربه تورم و فشارهای معیشتی نشان می‌دهد توزیع مجدد منابع، بدون توجه هم‌زمان به رشد اقتصادی و ثبات قیمت‌ها، با محدودیت روبه‌رو خواهد شد.

برای بهبود پایدار معیشت، دولت باید در کنار اصلاح نظام مالیاتی و حمایت هدفمند، به مهار تورم، افزایش بهره‌وری، ایجاد اشتغال و کاهش هزینه‌های اساسی زندگی نیز توجه کند.

پرسش نهایی این نیست که دولت چگونه کمک بیشتری به نیازمندان پرداخت کند؛ بلکه این است که چگونه می‌توان شرایطی فراهم آورد که خانوارهای کمتری برای تأمین زندگی خود ناچار به دریافت کمک باشند.

عارف در جلسه ستاد بازسازی خسارات ناشی از جنگ مطرح کرد

تفویض اختیارات ویژه به استانداران

معاون اول رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت تسریع در جبران خسارات ناشی از جنگ، از استانداران خواست با استفاده از اختیارات ویژه تفویض‌شده، روند بازسازی و بهسازی مناطق و مراکز آسیب‌دیده را با جدیت بیشتری دنبال کنند.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی معاون اول رئیس جمهور، محمدرضا عارف در جلسه ستاد بازسازی خسارات ناشی از جنگ تحمیلی، با اشاره به واگذاری اختیارات ویژه به استانداران اظهار کرد: استانداران باید در چارچوب اختیارات تفویض‌شده، روند بازسازی و بهسازی مراکز آسیب‌دیده را با جدیت بیشتری دنبال کنند و از ظرفیت‌های موجود برای تسریع در اجرای برنامه‌های بازسازی بهره بگیرند.

معاون اول رئیس‌جمهور با ابراز رضایت از اقدامات انجام‌شده در ستاد بازسازی، با وجود مشکلات و محدودیت‌های کشور، گفت: اقدامات خوبی برای بازسازی بخش‌های اولویت‌دار آغاز شده است، اما ضروری است این تلاش‌ها با سرعت و جدیت بیشتری ادامه یابد.

عارف با تأکید بر ضرورت تسریع در بازسازی خسارات ناشی از جنگ تصریح کرد: بازسازی منازل مسکونی شهری و روستایی، صنایع حساس و پیشرو و مراکز دانشگاهی، علمی و پژوهشی از اولویت‌های اصلی دولت در این حوزه است.

وی افزود: اقدامات دولت نباید صرفاً به جبران خسارات و بازگرداندن مراکز آسیب‌دیده به وضعیت پیشین محدود شود، بلکه نوسازی و بهسازی صنایع و مراکز علمی نیز باید در برنامه‌های بازسازی مورد توجه قرار گیرد. معاون اول رئیس‌جمهور بر ضرورت پیگیری مستمر برنامه‌های بازسازی و استفاده از اختیارات تفویض‌شده برای تسریع در رسیدگی به مناطق آسیب‌دیده تأکید کرد. عارف با اشاره به اهمیت بهره‌گیری از منابع مسئولیت‌های اجتماعی شرکت‌های بزرگ برای بازسازی مناطق آسیب‌دیده گفت: این شرکت‌ها تاکنون عملکرد خوبی در این زمینه داشته‌اند، اما لازم است تلاش‌های بیشتری برای مشارکت در جبران خسارات و پیشبرد برنامه‌های بازسازی انجام شود.

وی تأکید کرد: باید با افزایش سرعت اقدامات و استفاده از ظرفیت‌های موجود، تا پایان سال نتایج مناسبی در شأن مردمی که به گفته وی بیش از ۹ ماه در «جبهه خیابان» حضور داشته‌اند، ارائه شود.

در ادامه این جلسه، تسری تصویب‌نامه هیات وزیران درباره «بسته جامع حمایتی دولت برای جبران خسارات ناشی از جنگ رمضان در استان‌های جنوبی» به استان اصفهان به تصویب رسید.

بر این اساس، مفاد بسته حمایتی یادشده برای رسیدگی به خسارات ناشی از جنگ در استان اصفهان نیز قابل اعمال خواهد، همچنین پیشنهادهای دیگری درباره جبران خسارات استان اصفهان و خسارات واردشده به برخی شرکت ها بررسی و تصویب شد.

اعضای ستاد بازسازی خسارات ناشی از جنگ تحمیلی در این نشست، پیشنهادهایی را درباره تعیین تکلیف نحوه اجرایی‌سازی تسهیلات تکلیفی مصوبه سران قوا بررسی و تصویب کردند.

جبران خسارات واردشده به شناورهای صیادی، واحدهای تولیدی فاقد مجوز و آثار تاریخی آسیب‌دیده نیز از دیگر موضوعاتی بود که در این جلسه مورد بررسی قرار گرفت و پیشنهادهای مربوط به آن به تصویب رسید. در بخش دیگری از جلسه، موضوع جبران خسارات واردشده به بخش خصوصی در حوادث دی‌ماه ۱۴۰۴ بررسی شد. بر اساس مصوبه این نشست، مقرر شد تصمیمات ستاد بازسازی درباره جبران خسارات جنگ ۱۲روزه و جنگ رمضان، به جبران خسارات بخش خصوصی در حوادث دی‌ماه ۱۴۰۴ نیز تسری یابد. این مصوبه با هدف استفاده از سازوکارهای حمایتی و جبرانی ستاد بازسازی برای رسیدگی به خسارات بخش خصوصی در حوادث یادشده اتخاذ شد.

شرکت‌های بیمه‌گر موظف به جبران خسارات

همچنین بر اساس مصوبه این جلسه، شرکت‌های بیمه‌گر موظف شدند خسارات واردشده به واحدهایی را که دارای پوشش بیمه آتش‌سوزی هستند، جبران کنند.

با تصویب این موضوع، مسئولیت شرکت‌های بیمه‌گر در پرداخت خسارات واحدهای مشمول مورد تأکید قرار گرفت.

اخبار

ابراز امیدواری عراقچی درباره خاتمه دائمی جنگ

وزیر امور خارجه ایران ابزار امیدواری کرد که طرح دو روزه ایران به خاتمه دائمی و کامل جنگ جاری در منطقه منجر شود.

به گزارش ایسنا، عباس عراقچی در حاشیه نشست وزیران خارجه عضو اکو در اسلام‌آباد با تاکید بر توجه ویژه‌ای به غزه و مسائلی که در آنجا در حال جریان است گفت: تاکید بر این موضوع در این نشست نشان می‌دهد، مشکلاتی که توسط رژیم صهیونیستی ایجاد شده و در حقیقت، یک نسل‌کشی خاموش در آنجا در حال وقوع است. از ورود غذا، آب سالم و بهداشتی و دارو جلوگیری می‌شود و متأسفانه سیل و بارندگی‌های شدید نیز بر این مشکلات افزوده شده است. لذا این موضوع مورد توجه قرار گرفت و در این جلسه خواستار ارسال کمک‌های بین‌المللی و تلاش برای تغییر وضعیت در آنجا شدند.

وی ادامه داد: در خصوص وضعیت جاری در منطقه ما، اجلاس اکو عکس العمل خوبی نشان داد و با حمایت و استقبال از طرح پیشنهادی ایران، یعنی طرح دو روزه، ابراز امیدواری کرد که این طرح به خاتمه دائمی و کامل جنگ جاری در منطقه منجر شود.

وزیر امور خارجه گفت: در خصوص بقیه موضوعات نیز بحث چشم‌انداز و دیدگاه اکو نسبت به آینده مطرح شد و مرور مجددی بر آن صورت گرفت. همکاری در حوزه انرژی و انرژی‌های تجدیدپذیر، حوزه علوم و فناوری و مسائل مربوط به امنیت منطقه‌ای نیز از دیگر موضوعاتی بود که مورد بحث قرار گرفت.

ورود مجلس به اصلاح قانون وظایف شهرداری‌ها

امور داخلی کشور و شوراها

سخنگوی کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس از بررسی طرح اصلاح ماده ۵۵ قانون شهرداری ها در خصوص وظایف شهرداری ها در نشست امروز این کمیسیون خبر داد.

الله بیاتی، سخنگوی کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس، ضمن تشریح نشست دوشنبه ۲۵ آبان کمیسیون متبوع خود بیان کرد: در جلسه امروز کمیسیون طرح اصلاح ماده ۵۵ قانون شهرداری ها در خصوص وظایف شهرداری ها مورد بررسی قرار گرفت. کلیات این طرح در جلسات گذشته کمیسیون به تصویب رسیده بود و اکنون در حال بررسی جزئیات این طرح هستیم تا موضوع مدیریت جامع شهری چکش‌کاری شده و یک متولی برای امر خدمات شهری وجود داشته باشد. وی در ادامه اظهار کرد: مباحث مختلفی در این جلسه مطرح شد و نمایندگان عضو کمیسیون نقطه نظرات خود را در خصوص موارد پیشنهادی کارگروه مطرح کردند که در نهایت بسیاری از امور شهری که متولی های مختلفی داشت، در ماده ۵۵ قانون شهرداری ها در خصوص وظایف شهرداری ها اصلاح و الحاق شد. سخنگوی کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس تصریح کرد: در این نشست مقرر شد برای واگذاری امورات به شهرداری، شورایی با محوریت معاون رئیس جمهور و برخی از وزاری مربوطه تشکیل شود تا نظارت بر اجرای این طرح به نحو احسن انجام شود. همچنین برای انتقال وظایف دستگاه ها به شهرداری ها نیز صحبت شد که در این خصوص بازه ۶ ماهه در نظر گرفته شد. نماینده مردم تفرش و آشتیان در مجلس شورای اسلامی افزود: در ادامه این نشست فهرست منتخب نمایندگان عضو هیات نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراهای استان های مازندران، اصفهان، البرز، تهران، سیستان و بلوچستان، کرمان و کرمانشاه مورد بررسی قرار گرفت. این فهرست توسط مجامع استانی انتخاب و معرفی شده بودند، که بعد از انتخاب در کمیسیون، جهت تایید نهایی به صحن معرفی شدند. بیاتی در ادامه با اشاره به دستور کار بعدی نشست امروز کمیسیون افزود: بررسی گزارش دستگاه های اطلاعاتی از امنیت داخلی کشور بویژه در خصوص جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان در دستورکار بود. گزارشات لازم ارائه شد و اعضای کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس، نقطه نظرات خود را در خصوص موارد بیان شده ارائه کردند. در ادامه نشست مقرر شد با توجه به گستردگی مسائل مطرح‌شده و ضرورت بررسی تخصصی‌تر موضوعات، نشست‌های تکمیلی در آینده نیز برگزار شود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس اعلام کرد

هشدار گرفتار شدن اقتصاد ایران در تله رشد منفی

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: اگر برای رفع ناترازی‌های موجود و اصلاح سیاست‌گذاری‌های اقتصادی چاره‌اندیشی نشود اقتصاد ایران ممکن است از تله رشد نزدیک به صفر خارج شده و به دام رشد منفی گرفتار شود وضعیتی که ضرورت توجه به سرمایه‌گذاری، تقویت تولید و اتخاذ رویکردی بلندمدت در برنامه‌ریزی اقتصادی را دوچندان می‌کند.

سیدشمس‌الدین حسینی روز دوشنبه در همایش گرامیداشت هفته جهانی کارآفرینی با اشاره به ناترازی انرژی و مشکلات ناشی از آن برای فعالان اقتصادی گفت: این مشکلی است که چند سال پیش نداشتیم، اما امروز با آن روبرو هستیم، یعنی مزیت ما به محدودیت تبدیل شده است و این در حالی است که در مصرف نادرست انرژی، با هم مسابقه گذاشته‌ایم.

وی گفت: ما از یک کشور صادرکننده سوخت به کشور واردکننده سوخت تبدیل شده‌ایم؛ آن‌وقت فکر می‌کنیم این موضوع ربطی به بازار ارز ندارد. فراموش می‌کنیم که همین مسئله تراز تجاری ما را منفی کرده است. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس بیان کرد: همین امر باعث شده که از سال گذشته (و حتی پیش از شروع جنگ)، کارخانه‌های فولاد و آلومینیوم با قطعی انرژی مواجه شوند و دیگر نتوانیم صادرات داشته باشیم. در نتیجه، درآمدهای ارزی کاهش می‌یابد و وصولی مالیات کم می‌شود. حسینی ادامه داد: وقتی مالیات کاهش می‌یابد و بودجه دولت با کسری روبرو می‌شود، ناچاریم برای تأمین آن از بانک مرکزی ریال استقراض کنیم. از یک‌سو درآمد ارزی‌مان کم شده و از سوی دیگر عرضه ریال زیاد شده است.

وی اضافه کرد: وقتی این پازل را در کنار هم می‌گذاریم، می‌بینیم که از یک‌سو اسیر «ناترازی مرکب» هستیم و از سوی دیگر اسیر «پندارهای غلط». ناترازی مرکب، ریشه در «ناترازی حکمرانی» دارد و این امر به خصلت سرایت‌پذیری ناترازی‌ها برمی‌گردد. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: هیچ‌کس نباید بگوید دیگری مقصر است یا من سهمی ندارم؛ نباید در این دعواها بیفتیم که دولت مقصر است یا مجلس. واقعیت این است که باید دور هم بنشینیم، مشکلات خود را با گفت و گو حل کنیم و راه‌های آن نیز فراهم است.

حسینی خاطرنشان کرد: به اعتقاد من، باید صدای مباحث مربوط به کارآفرینی، بهره‌وری، تولید و سرمایه‌گذاری، بلندتر و رساتر شنیده شود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی عنوان کرد: در بحث سیاست مالی و لوایح بودجه که جلسات آن نیز آغاز شده است، نخستین دغدغه من این است که بودجه از ابزار سیاست مالی به شدت تنزل پیدا کرد و کار به جایی رسید که بودجه صرفاً به سند حسابداری و مدیریت دخل‌وخرج دولت تبدیل شد.

حسینی تاکید کرد: اگر سازمان برنامه و بودجه چنین نگاهی داشته باشد، شاید تا حدودی (هرچند نادرست) قابل‌فهم باشد؛ اما امان از روزی که وزارت اقتصاد نیز چنین بیندیشد! یعنی در شرایطی که مصرف بخش خصوصی منفی شده است، وزارت اقتصاد بگوید فلان‌قدر درصد به مالیات اضافه کنیم؛ یا در زمانی که سرمایه‌گذاری منفی شده است، معافیت‌های سرمایه‌گذاری را حذف کند تا بتواند حقوق و دستمزد بدهد.

وی ادامه داد: این کار را شاید بتوان یک سال یا دو سال انجام داد، اما اگر به توصیه‌های امیرالمؤمنین (ع) در نهج‌البلاغه مراجعه کنید، می‌بینید که فرمود: مواظب باش مالیات را به گونه‌ای نستانی که ریشه‌های تولید در کشور خشک شود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس اظهار کرد: در دهه‌ای که پشت سر گذاشتیم، قرار بود از نظر اقتصادی در افق ایران ۱۴۰۴ به قدرت اول منطقه تبدیل شویم؛ اما امروز که به آن دوره نگاه می‌کنیم، می‌بینیم یک دهه در تله رشد اقتصادی تقریباً صفر گرفتار بوده‌ایم. حسینی بیان کرد: اگر به‌درستی به شرایط نگاه نکنیم، همین بحث‌هایی که به‌صورت کلی درباره نه جنگ و نه صلح و موضوعات مشابه مطرح می‌شود، ممکن است و حتی در صورت شکل نگرفتن جنگی دیگر، ما را در تله رشد منفی گرفتار کند و در نهایت به همان مقصدی برساند که دشمنان به دنبال آن هستند.

وی با تاکید بر لزوم داشتن جهت گیری بلند مدت افزود: امروز همه از تورم می‌نالند و یا از تلاطم بازار ارز گلایه دارند اما کمتر می‌شنوید که جایی درباره این موضوع صحبت شود که رشد اقتصادی ما در سال گذشته چقدر بوده و امسال چقدر خواهد بود یا میزان سرمایه‌گذاری ما در سال گذشته و امسال چقدر است.

حسینی گفت: اگر قرار است تله رشد صفر به تله رشد منفی تبدیل نشود، باید تلاش کنیم تا حدودی خودمان را از مسائل روزمره رها کنیم و نگاه بلندمدت‌تری داشته باشیم. وی بیان کرد: ما پیشنهاد دادیم تبصره ۳، که منابع مالی به‌صورت قطره‌چکانی به آن تزریق می‌شد، به بند «الف» ماده ۱۸ تبدیل شود و حسابی با عنوان «حساب پیشرفت و درآمد» شکل بگیرد تا منابع در آن به گردش درآید.

وی گفت: بخش تکمیلی یا اصلاحیه برنامه هفتم پیشرفت، با عنوان «بازسازی و نوسازی»، به نتیجه نرسید و احتمالاً هم نخواهد رسید، اما دست کم باید در بودجه، فصلی برای این موضوع در نظر گرفته شود و مجموعه‌ای از اقدامات مشترک و امیدآفرین انجام دهیم.